

P. 19. M. 21

Republika Hrvatska
Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske
Zagreb

25.10.2021.
413-01/19-26/315) 9-68/19
440-21-14 Broj: FPŽ-1953/2020

BT

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca: Mladena Genca, kao predsjednika vijeća te Sanje Gospočić i Tomislava Tomašića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Mirjane Laljek, kao zapisničarke, u prekršajnom postupku protiv okrivljene pravne osobe SURIĆ j.d.o.o. i okrivljene Jelene Surić, kao odgovorne osobe, zbog prekršaja iz članka 192. stavka 1. točke 2. i stavka 4. Općeg poreznog zakona («Narodne novine», br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20. i 42/20.), odlučujući o žalbi okrivljene pravne osobe SURIĆ j.d.o.o. i okrivljene Jelene Surić, kao odgovorne osobe, podnesenoj protiv rješenja o prekršaju Ministarstva financija Republike Hrvatske, Carinske uprave, Područnog carinskog ureda Split, VIII Vijeća za prekršaje, KLASA: 413-01/19-26/315, URBROJ: 513-02-8002/25-20-10 od 3. rujna 2020., u sjednici vijeća održanoj 12. srpnja 2021.,

riješio je

Prihvatanjem žalbe okrivljene pravne osobe SURIĆ j.d.o.o. i okrivljene Jelene Surić, kao odgovorne osobe, a u povodu žalbe i po službenoj dužnosti, ukida se pobijano rješenje o prekršaju i predmet vraća prvostupanjskom tijelu državne uprave koje vodi prekršajni postupak na ponovni postupak i odlučivanje.

Obrazloženje

1. Rješenjem prvostupanjskog tijela državne uprave koje vodi prekršajni postupak okrivljenici su proglašeni krivima i kažnjeni novčanim kaznama, i to pravna osoba SURIĆ j.d.o.o. novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 kuna, a odgovorna osoba Jelena Surić, novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 kuna, zbog prekršaja iz članka 192. stavka 1. točke 2. i stavka 4. Općeg poreznog zakona, činjenično opisanog u izreci pobijanog rješenja o prekršaju.
2. Istim rješenjem okrivljenici su obvezani na naknadu troškova prekršajnog postupka u paušalnom iznosu od po 200,00 kuna, svaki.
3. Protiv prvostupanjskog rješenja o prekršaju okrivljenici su podnijeli žalbu zbog bitnih povrede odredaba prekršajnog postupka (čl.195. st.1. toč. 10. i 11.), zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja (čl. 197.), povrede odredaba materijalnog prekršajnog prava i odluke o prekršajnopравnim sankcijama, kako to

proizlazi iz sadržaja žalbe, navodeći u bitnome da se osporeno rješenje temelji na nezakonitom dokazu.

4. Žalba je osnovana.

5. Rješavajući predmet te ispitujući pobijano rješenje o prekršaju u smislu odredbe članka 202. stavka 1. Prekršajnog zakona („Narodne novine“ broj 107/07., 39/13., 157/13., 110/15., 70/17. i 118/18.) po službenoj dužnosti, uz ocjenu navoda žalbe, Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske (dalje: Sud) utvrdio je da je počinjena bitna povreda odredaba prekršajnog postupka iz članka 195. stavka 1. točke 10. Prekršajnog zakona jer se odluka temelji na nezakonitom dokazu iz članka 90. Prekršajnog zakona, kao i bitna povreda iz članka 195. stavka 1. točke 6. citiranog Zakona.

6. Odredbom članka 90. Prekršajnog zakona propisano je da se odluka ne smije temeljiti na dokazima koji su pribavljeni na nezakonit način, time da su nezakoniti dokazi u smislu stavka 2. točke 2. citirane odredbe, između ostalog, oni koji su pribavljeni povredom odredaba prekršajnog postupka i koji su izričito predviđeni tim Zakonom, te drugi dokazi za koje se iz njih saznalo.

7. Iz obrazloženja pobijanog rješenja o prekršaju proizlazi da se odluka o krivnji okrivljenika temelji, između ostalog, na materijalnom dokazu u vidu Zapisnika o obavljenom nadzoru provođenja postupka fiskalizacije, evidentiranja prometa i izdavanja računa, kod poreznog obveznika SURIĆ j.d.o.o., KLASA: 471-01/18-20/6500, URBROJ: 513-02-8025/15-18-05 od 7. prosinca 2018. (dalje u tekstu: Zapisnik o obavljenom nadzoru), koji zapisnik je sastavljen po ovlaštenim službenim osobama tijela državne uprave, a isti sadrži i izjavu radnika koji su bili nazočni u postupku nadzora fiskalizacije, o bitnim činjenicama u svezi prekršaja stavljenog okrivljenicima na teret, koji su u tom trenutku imali svojstvo svjedoka.

8. Treba istaknuti da u skladu s člankom 158. stavkom 7. Prekršajnog zakona, ovlaštena osoba tijela državne uprave kada postupa u okviru svoje nadležnosti za provođenje nadzora, može osobu ispitati u svojstvu svjedoka, sukladno odredbama ovoga Zakona o ispitivanju svjedoka u prekršajnom postupku, a člankom 158. stavkom 8. citiranog Zakona propisano je da se zapisnici o ispitivanju, između ostalog, svjedoka iz stavka 7. ovog članka mogu koristiti kao dokaz u prekršajnom postupku.

9. U konkretnom slučaju nesporno proizlazi da ovlaštene osobe tijela državne uprave postupajući u okviru svoje nadležnosti za provođenje nadzora prije razgovora sa svjedocima, nisu postupile u skladu s odredbom članka 173. stavka 1. Prekršajnog zakona i smislene primjene odredbi Zakona o kaznenom postupku (»Narodne novine«, br. 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12., 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19.), koje važe za ispitivanje svjedoka.

10. Naime, dokaz iskazom svjedoka nije izričito reguliran odredbama Prekršajnog zakona, već je u odredbi članka 173. stavka 1. Prekršajnog zakona propisano da se u prekršajnom postupku primjenjuju smislene odredbe koje su propisane u Zakonu o kaznenom postupku za ispitivanje svjedoka, osim ako Prekršajnim zakonom nije što

drugačije određeno i to u slučaju stegovnog kažnjavanja sudionika postupka (članak 166. stavka 2. Prekršajnog zakona), izvanraspravnog ispitivanja (članak 167. stavak 7. Prekršajnog zakona) te odgode i prekida glavne rasprave (članak 168. stavak 2. Prekršajnog zakona). Radi se o personalnom dokazu čije je izvođenje strogo formalno regulirano zakonskim odredbama i čija je povreda propisana kao nezakonitost i neuporabljivost dokaza u postupku. Stoga se u prekršajnim postupcima supsidijarno primjenjuju odredbe članka 283. do 300. Zakona o kaznenom postupku prilikom izvođenja dokazne radnje ispitivanja svjedoka, dok su u članku 300. Zakona o kaznenom postupku izričito propisane situacije kada se iskaz svjedoka smatra nezakonitim dokazom.

11. Nadalje, odredbom članka 300. stavka 1. točke 5. Zakona o kaznenom postupku propisano je da se iskaz svjedoka, osim u slučajevima posebno propisanim ovim Zakonom, ne može upotrijebiti kao dokaz u postupku ako upozorenja iz članka 288. stavka 3. ovog Zakona nisu ubilježene u zapisnik, a kojom odredbom je propisano:

„3) Nakon toga svjedok će se upozoriti da je dužan govoriti istinu, da ne smije ništa prešutjeti i da je davanje lažnog iskaza kazneno djelo. Svjedok će se upozoriti i da nije dužan odgovarati na pitanja predviđena u članku 286. stavku 1. ovoga Zakona i to će se upozorenje unijeti u zapisnik.“

12. Iz sadržaja Zapisnika o obavljenom nadzoru proizlazi da propisana upozorenja nisu tekstualno unijeta u zapisnik pa sadržaj obavijesti koju su radnici dali ovlaštenim carinskim službenicima koji su obavljali nadzor provođenja postupka fiskalizacije, izdavanja računa i evidentiranja prometa kod poreznog obveznika SURIĆ j.d.o.o., nije zakonit dokaz jer se radi o neformalnoj obavijesti ovlaštenim osobama tijela državne uprave prilikom provođenja nadzora.

13. Kako u konkretnom slučaju svjedoci prije davanja izjave nisu upozoreni na način propisan odredbama Zakona o kaznenom postupku koje se supsidijarno primjenjuju u prekršajnom postupku odnosno propisana upozorenja nisu ubilježena u zapisnik, to predmetni Zapisniku o obavljenom nadzoru u dijelu koji sadrži njihovu izjavu (s obzirom na način pribavljanja) čini nezakonitim dokazom pa se na takvom dokazu, u smislu odredbe članka 90. stavka 2. točke 2. Prekršajnog zakona, odluka ne smije temeljiti. Naime, na temelju članka 121. stavka 1. Prekršajnog zakona, taj dio zapisnika koji sadrži izjavu svjedoka bez svih propisanih upozorenja, prvostupanjsko tijelo državne uprave koje vodi prekršajni postupak trebalo je izdvojiti iz spisa predmeta, a što nije učinilo, već je donijelo meritornu odluku, temeljeći istu i na ovom dokazu, ocjenjuje ga u zajedništvu s drugim, zakonitim dokazima i na taj način utvrđuje činjenično stanje. Bez obzira na okolnost da je ostali dio Zapisnika o obavljenom nadzoru sastavljen u skladu sa zakonom, isti nije mogao biti korišten kao dokaz u postupku i na istom se odluka o prekršaju nije mogla temeljiti.

14. Nadalje, iz sadržaja spisa razvidno je da je ovlašteni tužitelj Ministarstvo financija Republike Hrvatske, Carinska uprava, Područni carinski ured Split, Carinski ured Zadar, Služba za nadzor, Odjel za inspeksijske i nadzorne poslove u području carine, trgovine i usluga, 23. siječnja 2019., pod oznakom KLASA: 471-01/18-20/6500, URBROJ: 513-02-8025/15-19-3, izdao protiv okrivljenika prekršajni nalog,

kojim optužnim aktom je okrivljenicima stavljen na teret prekršaj iz članka 192. stavka 1. točke 1. i stavka 4. Općeg poreznog zakona

15. Imajući u vidu okrivljenje iz izreke prvostupanjskog rješenja o prekršaju s okrivljenjem iz optužnog prijedloga (prekršajnog naloga) vidljivo je da u konkretnom slučaju nema objektivnog identiteta između optužnog akta i izreke odluke o prekršaju, a prvostupanjsko tijelo državne uprave koje vodi prekršajni postupak nije bilo ovlašteno samoinicijativno, bez intervencije ovlaštenog tužitelja, kreirati drugačiji činjenični opis djela, od onog činjeničnog opisa koji je naveden u optužnom prijedlogu. Ovakvim postupanjem u konkretnom slučaju prvostupanjsko tijelo državne uprave koje vodi prekršajni postupak postupilo je protivno odredbi članka 179. stavka 3. Prekršajnog zakona kojom je propisano da se meritorna odluka može odnositi samo na djelo iz podnesenog ili na raspravi izmijenjenog ili proširenog optužnog prijedloga, te je na opisani način ostvarena bitna povreda odredbi prekršajnog postupka iz članka 195. stavka 1. točke 6. Prekršajnog zakona, prekoračenjem optužnog prijedloga, na koju povredu ovaj Sud pazi po službenoj dužnosti.

16. Slijedom svega navedenog, a obzirom na utvrđene bitne povrede odredaba prekršajnog postupka, prvostupanjska odluka ne može ispitati u odnosu na daljnje niže žalbene osnove, koje proizlaze iz sadržaja žalbe

17. Stoga je, na temelju članka 206. stavka 1. Prekršajnog zakona, riješeno kao u izreci ovog rješenja, time da će prvostupanjsko tijelo državne uprave koje vodi prekršajni postupak u ponovljenom postupku otkloniti istaknute bitne povrede, održati novu glavnu raspravu na koju će uredno pozvati stranke, te okrivljenicima pružiti mogućnost usmenog ili pisanog očitovanja o djelo iz podnesenog optužnog prijedlogu, a potom provesti sve potrebne (i zakonite dokaze) za pravilno utvrđenje stanja stvari, pa će, vodeći računa i o ostalim žalbenim navodima, donijeti novu, na zakonu osnovanu i valjano obrazloženu odluku.

U Zagrebu 12. srpnja 2021.

Zapisničarka:

Mirjana Laljek, v.r.

Predsjednik vijeća:

Mladen Genc, v.r.

Rješenje se dostavlja Ministarstvu financija Republike Hrvatske, Carinskoj upravi, Područnom carinskom uredu Split, VIII Vijeću za prekršaje, u 6 (šest) otpravaka: za spis, okrivljenike, branitelja i tužitelja.

Za točnost otpravka - ovlaštenu službenicu
upraviteljica zajedničke sudske pisarnice

Edita Vukljan